

PAULOVA'EA OMOMBE'U COLOSSOSPEVA'EA PE Carta de Paulo aos Colossenses

¹ Jihi ko Pauloramo Jesus Cristo'ga moirũharamo jiporavykyavo Tupana'ga pe Cristo'ga mombe'gwovo. A'ereki nahã Tupana'ga opota.

Kiro ji ikwatijarukari imondouka pe me Timóteo'ga pavêi. Timóteo'ga oko nhaneirũ'ga ojikoga ġwaramo Jesus'ga rehe nhande pavêi.

² Ore ja ko pe Tupana'ga remimo'êhara pejikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Peko pe oreirũa a'ero pepohire'yma Cristo'ga hugwi pejikovo gareheva'ero. Kiro ore ikwatijarukari imondouka pe me perope cidade de Colossos pe.

Kiro ore ei: Nhanderuvete'ga Tupana'ga ti tomombyry pe me Jesus Cristo'ga pavêi nhandepojy kaharete'ga pavêi. Tonogatu ti ġa pepy'a, oro'e ore.

Onhi'ĩ Paulova'ea Tupana'ga pe Colossospeva'ea repyga

³ Tupana'ga ko nhandepojy kaharete'ga ruva'ga Jesus Cristo'ga ruva'ga. Nane'yimi ore nhi'igi Tupana'ga pe pe ndepyga.

—Ndepyry hete nde, oro'e ore Tupana'ga pe. A'ereki nde erembojiko Colossospeve'ga Cristo Jesus'ga rehe ġa pokoga, oro'e ore ga pe.

⁴ Nahã ore ei ga pe jipi pejikoga kwahavypyagwera jate. A'ereki Epafra's'ga pe mombe'u ore ve. “Colossospeve'ga ojiko hete Cristo Jesus'ga rehe,” ei ga ore ve. “Oarõ hete ġa

Tupana'ga remimo'ēhara'ğa nhaporemo. ⁵ Nahã Colossospeve'ğa ndekoi. A'ereki ға e'i: 'Aerẽ po ti nhande hoi yvagi pe nhandejupa Tupana'ga pyri nehẽ,' ei ға," ei ga pe mombe'gwovo ore ve.

Epafras'ga omombe'u pehoagwama pe me heikwehe. A'ereki ga omombe'u pyryva'ea a'itituhẽva'ea pe me Cristo'ga mombe'uypyrame pe me. A'ea rupi ga ei heikwehe: "Uhura'ja ti Cristo Jesus'ga yvaga hugwi nhande rerogwovo ojupi yvagi pe Tupana'ga pyri nhande jikogame Jesus'ga rehe. Ga omano nhande repyga imomboa nhanderekote'varuhua. Pevo ti nhande ruvi Tupana'ga pyri Cristo'ga pavẽi avuirama nehẽ. A'ereki Tupana'ga e'i na," ei Epafras'ga pe me imombe'ukatuavo heikwehe.

⁶ Omombe'u ga pe me pyryva'ea a'itituhẽva'ea Cristo'ga mombe'urame pe me. Na jitehe ға imombe'umbe'ui koji'ive'ға pe ғagwyri pe nhaporemo. Henduvame ға jikogi Cristo'ga rehe okokatuavo ojipe'ға pe. Nahã pe jikogi ga rehe no pejikovo katu hendukatuypyagwera jate Tupana'ga pyryva pejive. Ikwahavame pe ei: "A'iti tuhẽ! Tupana'ga pyry hete nhande ve!" pe'e pe.

⁷ Epafras'ga omombe'u Tupana'ga pyryva pe me heikwehe. Oroarõ hete Epafras'ga. Ga ko oporavyky ore ja Jesus Cristo'ga mombe'gwovo. Nahã ga Cristo'ga nhi'ĩpo'rui pe pokoga oporavykyavo Cristo'ga pe opohire'yma ga hugwi. ⁸ Gaha pe mombe'u ore ve. "Oarõ hete Colossospeve'ға Jesus'gareheve'ға. A'ereki Tupana'ga ra'uva ға arõheteuka ға pe," ei ga pe mombe'gwovo.

⁹ Nurã pendekokatua kwahavirẽ nane'ymi ore nhi'iği Tupana'ga pe pe ndepyga. Ga pe ore ei: Emombaragwahapavuka ti Colossospeve'ğa pe enhimimbotarimova'ea. Embo'euka ti ға eja'uva pe tokwaha pa ti ға nhiremimbotarimova'ea javo, oro'e ore ga pe. ¹⁰ A'ero ti ға ndekokatui nde javijitehe nde mbohoryheteavo jipi nehẽ. Ojipe'ğa pe ti ға ndekokatupavi nehẽ no, oro'e ore Tupana'ga pe. Nane'ymi koji'i ti ға nde kwahakwahavi nehẽ no nahã Tupana'ga opota javo.

¹¹ Ikatu ndereaporogita popoakahetea ojipe'ğa ndeaporogita popoakahetea hohe pa, oro'e ore Tupana'ga pe. Ndereaporogita popoakahetea javijitehe tuhẽ ti Colossospeve'ğa ndeaporogita popoakahetea nehẽ no. A'ero ti nane'ymi ға nhimomiranami hahya pe onhimonha'ngae'yma nehẽ no. Hahyrame ға pe nehẽ po ti ға ndoryndoryvamo nehẽ no, oro'e ore Tupana'ga pe. ¹² Ga po ti e'i nde ve nehẽ no: “Apĩ, ndepyry hete nde.” A'ea ti ға ei nde ve nehẽ gaha nhandervete'ga javo, oro'e ore Tupana'ga pe. Nahanahã ti ға ndekokatupavi nehẽ nde ға pokogame, oro'e ore Tupana'ga pe.

Pyry nhande ei Tupana'ga pe: Apĩ, ndepyry hete nde. A'ereki ga nhande mombyry nhanderekote'varuhua momboa nhande mongovo ғwemimo'ẽharamo. Nurã kojahua'javamo nhande ve kiro gapyryva kwahava ғwaramo. Ga pyri po ti nhande hoi nehẽ nhandejupa avuirama ojipe'ğa pavẽi garemimo'ẽhara'ğa pavẽi nehẽ. Pevo ti Tupana'ga pyryhetero nhande ve ға pe nehẽ no.

¹³ Nhande rekote'varuhuyppi Diabo'ga

nhi'iga rendukatuavo ite'varuhuve'ga nhi'iga rendukatuavo. Nurã ko ypytunahivuhua'javamo nhande ve a'ea rupi. Aḡwamo Tupana'ga hendukatuukari nhande ve gwa'yra'ga nhi'iga ḡwemia'nguhetehara'ga nhi'iga. Nahã Tupana'ga imombigi Diabo'ga nhi'iga rendukatua ypytunareheve'ga nhi'iga rendukatua.
¹⁴ Tupana'ga ra'yra'ga nhande mbopiro'yi nhanderekote'varuhua hugwi imomboa omanomo ḡwaramo gwekoa reka'voguka. Nurã ga nohenonhukara'javi Tupana'ga pe nhanderekote'varuhua.

Cristo'ga oko ojipe'ga hohe pa okopyyavo ḡwaramo

¹⁵ Ndihepiagi nhande Tupana'ga.

A'ereki ga ndaha'oi.

Tihepia reki nhande gara'yra'ga Cristo'ga.

Cristo'ga ko Tupana'ga javijitehe.

Jypya Cristo'ga oko.

A'ea rupi ko ahã ve yvyakotyva'ea. Ahã ve yvyakotyve'ga no.

Nurã Cristo'ga rekoi Tupana'ga rembiapoa hohe pa okovo ḡa nenonde okopyyavo ḡwaramo.

¹⁶ A'ereki Tupana'ga oapopavuka Cristo'ga pe yvagipeve'ga yvagipeva'ea reheve yvyakotyve'ga ndeheve yvyakotyva'ea reheve.

Oapopavuka ga ga pe aherembiepiagipyra aherembiepiagipyra'ḡa ndeheve aherembiepiagipyre'yma reheve aherembiepiagipyre'yma'ḡa ndeheve.

Ga oapopavuka ga pe yvagipeve'ga ndu-vihava'ḡa ḡanduviha'vi'ḡa ndeheve

ipopoakaheteve'ga ndeheve ipopoakaheteve'gandehewe'ga ndeheve.

Ga nhaporemō omondōmōdouka ojipe'ga gwemimbotarimova'ea rehe opopoakahetero.

Nahā Tupana'ga oapopavuka gahā mbatera reheve toapo pa ti jira'yra'ga ojive javo.

¹⁷ Cristo'ga oko ypy. Aerē ga oapo pa.

Okoji pa garembiapoā ga herekoro gwaramo.

¹⁸ Cristo'ga rehe nhande jikogi.

Ga ko nhanderuvihavuhuhete'ga.

Nurā nhande ei ga pe: Ga ko nhaneakağa.

Xako nhande ganhi'iğa rupi nhandekovo gareheva'ero.

Nurā nhande ei nhandejive: Nhande ko Cristo'ga ra'oa.

Gaha ombopyahu nhandereaporōgita

tuhu ti ga Tupana'ga pyri okovo avuirama nehē javo.

Ga ti nhande mongoi pevo ore mombytavō nehē.

A'ereki ga okwerava'javypy omanoā hugwi omanoā'jave'yma

tako ti ji ga hohe pa mbatera hohe pa no huvihavuhuhetero javo.

¹⁹ A'ereki a'ea pyry hete Tupana'ga pe garuva'ga pe.

“Toko ti ga ji javijitehe,” ei Tupana'ga.

“Toko ti ga ojipe'ga hohe pa mbatera hohe pa no ji ja,” ei ga gworygworyvamo.

²⁰ “Oko te'varuhu ga. Ndapotari ji gandekote'varuhua.

Pyry ti ga manoi yva rehe ga ndepyga ga nhaporemō a'ero nehē,” ei ga.

“Ga gwekoa reka'vogukaro ġwaramo omanomo yva rehe ti ji vvyakotyve'ġa ndeaporoġita rerojijyi yvagipeve'ġa ndeaporoġita reheve ġandeaporoġita mohiġatupava nehē.

Nahã ti ji jirekokatuukari ġa pe nehē Cristo'ga manoro ġwaramo, ei Tupana'ga.

Ga gwekoa reka'vogukaro ġwaramo ti ji heroji-jyipavi vvyakotyva'ea yvagipeva'ea reheve imohiġatupava nehē.

Nahã ti ji jirekokatuukari a'ea pe nehē Cristo'ga manoro ġwaramo,” ei Tupana'ga.

Na tuhē reki. Cristo'ga omano yva rehe. Tupana'ga omohiġatu pa.

21-22 Pehe Colossospeva'ero ymya'ĩ peko te'varuhu heikwehe. A'ero napehendupotari Tupana'ga nhi'iġa ga arõe'yma pejikoty'are'yma ga pavēi. Korogwe reki Tupana'ga pendeaporoġita rerojijyi hendukatuuka pe me onhi'iġa gara'yra'ga manoro ġwaramo. Nahã ga pendeaporoġita mohiġatui ojirekokatuuka pe me. A'ero ga ei pe mombe'gwovo: “Pyry hete ġa. Oko katu ġa. Nahenonha'javi ji ġandekote'varuhua ġa pe. A'ereki mbatera ndojara'javi ġa ndehe.” A'ea ga ei pe ndepiaga.

23 Penhimomirana ti Cristo'ga mombe'ua reroviaheteavo a'ero pejikoga ga rehe jipi pejipopoakaramo. Taperoviari ti hajiheva'ea. Ymya'ĩ Cristo'ga mombe'ua renduvame pe jikogi ga rehe heikwehe. Nurã pe ikwahavi javo: “Cristo'ga ti nhande rerohoi ojupi nhande mongovo Tupana'ga pyri avuirama nehē,” pe'e pe herovia. Taperoviapigi ti a'ero!

Yvyakotyve'ğa pe nhaporemo ğa Cristo'ga mombe'ui Cristo'ga ti nhande mongoi Tupana'ga pyri nehẽ javo. Jihi amombe'u a'ea ojipe'ğa pe no. A'ereki ymya Tupana'ga e'i ji ve: “Eho ti Cristo'ga mombe'gwovo ğa pe,” ei ga ji ve.

Paulova'ea oporavyky pyryva'ea mombe'gwovo

²⁴ Pe Cristo'ga mombe'ua renduva ɣwaramo ğa imondoi hahyhetea ji ve. Kiro ji roryroryvamo reki a'ea rehe. Hahyrame ji ve ji ipo'rupavi hahya Cristo'ga py'rovo. Tahahy tuhẽ ahe ve. Apo'ru pa ji hahya Cristo'ga ra'oa repyga. Gara'oa a'e ko ji ğa pe – kiroki ğa ojiko Cristo'ga rehe.

²⁵ Ymya Tupana'ga ei ji ve: “Ekwahavuka ti ğa pe – kiroki ğa ojiko Cristo'ga rehe. Epoko ti ğa imombe'upava nhinhi'iga Cristo'ga mombe'gwovo.” A'ea ga ei ji ve pe pokoguka judeus'ɣarũiva'ea pokoguka.

²⁶ Ymyahũ Tupana'ga ndokwahavukari ɣwembiepiukaripyre'yma ymyahũva'ea pe ahera'yrava'ea pe no. Aɣwamo reki ga ikwahavukari ɣwemimo'ẽhara'ğa pe ɣwembiepiukaripyre'yma. ²⁷ Tupana'ga e'i: “Tokwaha pa ti nhiremimo'ẽhara'ğa nehẽ. Cristo'ga ti topojoyka pa yvyakotyve'ğa nhaporemo judeus'ɣarũive'ğa vehevi nehẽ. Ga pojoykarama ti ga ğa nderuri ojupi ğa mombytavo ji pyri avuirama opyryvamo ğa pe nehẽ, ei ga. A'ea ji akwahavuka pota,” ei Tupana'ga. “A'ea ko nhirembiepiukaripyre'yma ikatukatuhetea,” ei ga ikwahavuka ɣwemimo'ẽhara'ğa pe.

²⁸ Nurã Cristo'ga ore oromombe'u ğa pe nhaporemo ğa momoranduva pekwaha ti

Cristo'ga javo. Nahã ore ga kwahavukari ġa pe ġanaġanani. Ga mbo'ekwahapava ore ġa mbo'ekatapavi Cristo'ga rehe tojiko hete ti ġa Cristo'ga rehe okokatuheteavo javo. Nahã ore ġa mbo'ekatui. A'ereki ore oro'e: Tikatu hete ti ġa Tupana'ga rovai pyteri pe Tupana'ga nhi'ġa kwahaheteavo Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo ġa pavēi. ²⁹ Nurã jihi no ji aporavyky hete Cristo'ga mombe'gwovo Cristo'ga popoakara po'ruavo ga ji mbopopoakahetero ġwaramo.

2

¹ Aporavyky hete ji nhi'aġataramo pe ndehe takwahavuka ti ji ġa pe Tupana'ga nhi'ġa javo. Jiporavykya pe pekwaha. Aporavyky hete ji nhi'aġataramo Laodicéiapeve'ġa ndehe no – kiroki ġa ojiko Cristo'ga rehe onhimono'ono'oġa pevo tihendu Tupana'ga nhi'ġa javo. Ojipe'ġape'ġa pe Jesus'gareheve'ġa pe ti ji takwahavuka ganhi'ġa no. Ga nhaporemo ndajirepiagi ve jira'oa kwahave'yma. Pe nhaporemo ndajirepiagi ve no.

² Nhi'aġata ji pe ndehe ġa ndehe no jiporavykyheteavo tokoveveuhua'javyme ti ġa javo. Jiyvyteri pe ji ei ipota pe me ġa pe no: Tonhoarõ hete ti ġa ovy'a ojogwehe. Tokwaha ti ġa a'itituhēva'ea. Po ġa a'itituhēva'ea kwahavi, a'ero koji'i ti ġa Tupana'ga rembiepiukaripyre'yma'ga kwahahetei tuhē nehē. Garembiepiukaripyre'yma'ga ko Cristo'ga tuhē. A'ea nhaporemo ji apota javo jiporavykavo. ³ Ikatu hete Tupana'ga rembikwahava. Omombaragwaha

pa ga. Onhimi nhande ve garembikwahava. Cristo'ga jate okwahavuka pa garembikwahava.

⁴ A'ea ji ei pe me pekwaha ti javo. Nurã ti pe napenhimoandyandyjukari ojipe'ğa pe ға imombe'urame hajihea pe me nehẽ. Ikatu po pe me ға nhi'igaturame o'mbero. Tapenhimoandyandyjukari ti ға pe, a'e ji pe me. ⁵ A'ereki jireaporogita oko pe pyri ji rekoe'ymame pe pyri. Ikwahava pendekoa ji roryroryvamo. A'ereki pe peko katu pejohupe pejikoheteavo Cristo'ga rehe penhimboitavo.

Nahanahã nhande xajikoty'a Cristo'ga pavẽi

⁶ Pejiko pe Cristo Jesus'ga rehe heikwehe imomboruka pejikote'varuhua gaha ko nhanderuvi-havuhhetero javo. Na jitehe ti pejiko jitehe ga rehe xako katu ti nhandejikoty'a ga pavẽi javo.

⁷ Nane'ymi ti peko Cristo'ga rehe pepohire'yma ga hugwi. Koji'i ti peko katu hendukatuavo ganhi'iga. Koji'i ti pejiko hete ga rehe pejikoty'a ga pavẽi. A'ea rehe Epafras'ga pe mbo'ei heikwehe nahanahã ti peko javo. Nane'ymi ti pe'jipe'ji Cristo'ga pe: “Ndepyry hete tuhẽ nde nhande ve.” A'ea ti pe'ji.

⁸ Penhimboko'i ti pejjupa. Tapenhimoandyandyjukari ti ojipe'ğa pe. Ga ғwendukatuuka pota pe me onhi'itehea pe mbopohipota Cristo'ga hugwi. Imombe'gwovo o'mbea ға nhi'igatui pe me onhi'iteheavo pe moandyandyipota. A'ea ғанemboypya tuhẽ ombojihu ojapyakateheavo gwakykwepohara'ға mbo'eavo hehe. “Nahanahã yvya hako yvaga

pavēi po rimba'e," ei ahe. "Nahanahã ti xako," ei ahe gwakykwepohara'ğa mbo'eavo.

Na rũi Cristo'ga remimbo'ea. Tapenhi-moandyandyjukari ti ға pe a'ero. Cristo'ga hugwi ti tapenhimbopohirukari ға pe. ⁹ Uvame yvya koty okovo Cristo'ga gwepiuka pa nhande ve Tupana'ga rekokatua gareaporoğita. A'ereki ga oko Tupana'ga javijitehe. ¹⁰ Nurã pe pavēi Cristo'ga jikoty'aro ғwaramo Tupana'ga jikoty'ari pe pavēi no. Tupana'ga pendeaporoğita mbopyahui tuhē pe mboheaporoğitakatukatuavo pe pokopava pe monhimomiranambava. Piry hete pa pe me a'ero pe jikoty'aro ғwaramo Cristo'ga pavēi. Yvagipeve'ға nduvihava'ға Tupana'gapyrive'ға nduvihava'ға omondondouka ға ғwemimbotarimova'ea rehe opopoakahetero gwuvihavamo. Diabo'gapyriva'ea anhağa omondondouka ojipea anhağa ғwemimbotarimova'ea rehe opopoakahetero gwuvihavamo no. Cristo'ga ki a'e te oko ға hohe pa a'ea hohe pa no nhanderuvihavuhetero.

¹¹ Judeus'ға okytiuka gwa'yra'ға nakwan-hapi'ria ғahã koi Tupana'gareheve'ға kiro javo. Cristo'ga ki a'e te omanoro ғwaramo yva rehe omombo hete pendekote'varuhua ғahã koi jire-heve'ға kiro javo. "Tokote'varuhupotara'javyme ti ға a'ero kiro," ei ga omanomo pe ndepyga. Nahã ojikoty'aro pe pavēi Cristo'ga pendeaporoğitatiruahũa mombigi pe jikogame ga rehe.

¹² Penhimobatizaukarame pe ei a'ero: "Ymyahũ Cristo'ga omano tamombo ғandekote'varuhua

javo. A'ero ġa ga tymi. Omanorame Cristo'ga omombo jirekote'varuhua ji hugwi. Ga jikoty'aro ġwaramo ji pavēi jireaporogitatiruahūa opi a'ero.” Nahā pe ei penhimobatizaukarame. A'ea rupi pe ei no: “Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe Cristo'ga pavēi nhande jikoty'aro ġwaramo Tupana'ga nhandereaporogita imbopyahui opopoakara pyvō. A'ereki nhande xajiko Tupana'ga popoakara rehe,” pe'e pe penhimobatizaukarame.

¹³ Ymyaĩ pendeaporogita ndipyahui ve heikwehe. A'ea rupi Tupana'ga pe pe peko omanove'ġa ja a'ero. A'ereki ga e'i: “Ji ve ko ġa ambotehea imombigukare'yma ġwaramo gweaporogitatiruahūa. Ji ndajikoty'ari ġa pavēi a'ero. A'ereki ġa okote'varuhu,” ei Tupana'ga.

Aġwamo Tupana'ga ombopyahu pendeaporogita imomboa pendekote'varuhua nhaporemō Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo pe pavēi. Ymyahū Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe Tupana'ga pendeaporogita imbopyahui.

¹⁴ Ymya nhande nihendukatui ġa Tupana'ga nhi'ġa mombe'urame nahanahā ti ahe toko katu javo. Emo Tupana'ga ohy reki nhanderekote'varuhua mbojaragwera. A'ereki Cristo'ga omano yva rehe nhanderekote'varuhua momboa. Nurā Tupana'ga ei: “Ndatekwava'javi ġandekote'varuhua mbojaragwera rehe kiro,” ei ga.

¹⁵ Omanomo Cristo'ga imombigi Diabo'gapyriva'ea popoakara anhaġa popoakara.

Anhağa omondomondouka ojipea anhağa ğwemimbotarimova'ea rehe ipopoakaheteva'ea ipopoakaheteva'eareheva'ea pavēi. Ipopoakara mombigipyra Tupana'ga hepiukapavi tuhē ojipe'ğa pe Cristo'ga mbojirovia a'ea rehe.

¹⁶ Nurã ti tapenhimbo'eukari ojipe'ğa pe ha'oa rehe. A'ereki ğa e'i jupe: “Ğwiğwia ahe ndo'ui. Ğwiğwia ahe to'u.” Tyhya pe ğa ei: “Ğwiğwia ahe ndo'ui. Ğwiğwia ahe to'u.” Ga e'i: “Tokwaku ahe toryva aporame ano nanani. Toapo ahe toryva jahya porame no ikwakuva. Nahanahã ahe toko sábadó rupi ikwakuva,” ei ğa.

A'ea rehe nhaporemó tapenhimbo'eukari ti ğa pe. ¹⁷ Ganemimbo'ea nhaporemó ko aere'íva'ea ra'angava nahanahã ti Cristo'ga rurame javo. Okorame ğanemimbo'ea rehe ahe ikwaha'vi aerēva'ea pyry hete ti nehē javo. Ahe ndokwahapavi reki. Ganemimbo'ea rehe ndatekwava'javí kiro. A'ereki Cristo'ga tuhē uripe reki. Nurã ojikogame ga rehe ahe ikwahahetei tokoa'javyme ti ahe ğanemimbo'ea rupi a'ero javo.

¹⁸ Taperoviari ti ga – kiroki ga e'i tehe: “Ji ko ako tehe. Nanhimbohetei ji. A'ea ti ahe te'i ji pavēi,” e'i tehe ga. “Tombohete ti ahe Tupana'gapyrive'ğa yvagipeve'ğa okoteheavo ğa ko jiruvihavuhete'ğa javo. Nahã ti xa'e,” ei ga ikwahave'yma. “Ahepia ji yvagipeve'ğa,” ei ga o'mbero. Omoandyandyi pota ga ahe jihi akwaha hete javo tehe. Ndokwahavi reki ga onhimboheteavo. Gareaporoğita tiruahũ. Taperoviari ti ga. Ganhi'iğa rupi pe ndekorame ga ndogwerekoukari pe me pyryva'ea Tupana'ga

hugwi. ¹⁹ Nanongara'ga ndojikoty'ari Cristo'ga pavēi okoe'yma ganhi'iga rupi.

Nhandejikoty'aro gwaramo Cristo'ga pavēi ga pe nhande xa'e nhaneakağa. A'ereki Cristo'ga ko nhanderuvihavuhuhete'ga. Ganhi'iga rupi nhandekovo gwaramo xa'e nhande: Nhande ko Cristo'ga ra'oa nhandejikoga Cristo'ga rehe. Nane'ymi Cristo'ga nhaneakağamo nhande pokopokogi nhande monhimbopopoaka nhande mbojogwerekokatuavo. Nahã Cristo'ga nhande pojkai hendukatuuca nhande ve Tupana'ga nhi'iga.

²⁰ Cristo'ga omano tamombo gāndekote'varuhua javo. Nurã Cristo'ga pavēi pe jikoty'aro gwaramo pendeaporoğitatiruahūa opi. Nurã pe ndekoi ojipe'ğa ja rūi avo yvya koty gāndeaporoğitatiruahūrame. A'ereki nahã gānemimbo'ea e'i: "Nahanahã yvya hako yvaga pavēi po rimba'e. Nahanahã ti ahe toko," e'i gānemimbo'ea. Peko pe ğa ja rūi. Maranameuhū pe ndekopotara'javi gānemimbo'ea rupi naerū? Tapekoa'javi hehe. ²¹ E'i: "Topyhygyne ti ahe ğwiğwia mbatera. To'uyme ti ahe tahepia javo. Topokogyne ti ahe hehe," e'i gānemimbo'ea. ²² A'ea nhaporemo opa ahe i'urame. Kiroki opa ahe i'urame – a'ea pe nhaporemo gānemimbo'ea e'i. A'ereki nanongara rehe ko ğa ojapyaka avo yvya koty. A'ea ko gānemimbo'ea.

²³ Ojipe'ğa gānemimbo'ea renduvypyrame po ğa ei: "Pry gānemimbo'ea. Okwaha hete ğa Tupana'ga mboheteavo," e po ğa. Ikwahave'yma ğa ei a'ea gānemimbo'ea renduva. Tiruahū reki gānemimbo'ea. A'ereki gwemimbotarimova'ea

rehe ġa oko nahanahã ahe ombohete Tupana'ga javo. Tupana'ga mbohete tehe reki ġa. Tupana'ga remimbotarimova'ea rehe rõi ġa ndekoi.

Ganemimbo'ea renduvame po ġa ei: “Pyry ġanemimbo'ea ġa erame: ‘Ahe nonhimbohetei hamo’,” e po ġa.

Ndapyryvi reki ġanemimbo'ea. A'ereki ġa on-himbohete reki javo.

Ganemimbo'ea renduvame po ġa ei: “Pyry ġanemimbo'ea ġa erame: ‘Ojipejipea pe ahe ton-himomirana onhimondoheteavo onhi'igã rupi. Ahe ndo'ui ġwiġwia ojipea no.’ Nahanaã ġanemimbo'ea pyryva'ea,” e po ġa henduva.

Tiruahũ reki ġanemimbo'ea. A'ereki a'ea rupi okorame ahe nonhia'ngukatui ojirekokatue'yma. A'iti a. Ndatekwava'javi ġanemimbo'ea rehe. A'ereki ġanemimbo'ea nomombigi aherekote'varuhua.

3

Nhandereaporogitatiruahũa; nhandereaporogitapyahua

¹ Tupana'ga ombogwera Cristo'ga gamanoa hugwi ga mbopyahuavo. Na jitehe pe pavẽi Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo Tupana'ga pendeaporogita mbopyahui. Pepota ti pyryva'ea yvagi pe Tupana'ga pyri a'ero. A'ereki pevo Cristo'ga oapy Tupana'ga pyri Tupana'ga johukoty rõi okovo nhanderuvihavuhetero.

² Penhimbovy'a ti pyryva'ea rehe yvagipeva'ea rehe. Yvyakotyva'ea rehe rõi ti penhimbovy'a.

³ A'ereki pendeaporogitatiruahũa opi. Omanorẽ omanove'ġa nonhimbovy'ara'javi yvyakotyva'ea

rehe. Omanove'ġa ja pe napenhimbovy'ara'javi vyvakotyva'ea rehe pendeaporogitatiruahũa pigirẽ. Pe pavẽi Cristo'ga jikoty'aro ġwaramo pendeaporogitapyahua hekokatui yvagi pe Tupana'ga pyri Cristo'ga pavẽi. Pevo Tupana'ga pendeaporogitapyahua rereko katu pe me Cristo'ga reheve. ⁴ Cristo'ga pavẽi nhandejikoty'aro ġwaramo nhande reaporogitapyahuro nhandekovo. Aerẽ po ti Cristo'ga ukwahavamo ua'java nehẽ. A'ero ti pe ukwahavamo ga pavẽi gakatukatua rerekovo nehẽ.

⁵ Nurã pemombi hete ti penhimimbotari-mova'ea ite'varuhuva'ea pejipygwa'jave'yma hehe. Taperekoa'javi ti penhim-bireko'ġarũive'ġa. Tapeakwahave'ymuhũa'javi ti ġa nderekote'varuhua'jave'yma. Tape-potaruhua'javi ti ġa. Tapepotate'varuhui ti. Tapepotaruhua'javi ti ojipe'ġa apoa. A'ereki nahã pe ġambatera arõ Tupana'ga arõa hohe. ⁶ Kiroki ġa nahã oko te'varuhu pota okoe'yma Tupana'ga nhi'ġa rehe – ġa ndehe Tupana'ga onhimonha'nga. ⁷ Ga ja pehe peko te'varuhu no heikwehe.

⁸ Aġwamo ti tapekote'varuhua'javi! Aġwamo ti pepohi pejikote'varuhua hugwi a'ero. Tapen-himonha'ngaa'javi ti. Tapenhimboahiva'javi ti. Tapetiruahũa'javi ti. Tapembotegwetea'javi ti ojipe'ġa. Tapenhi'ite'varuhua'javi ti ojipe'ġa pe. ⁹ Tape'mbea'javi ti pejohupe. A'ereki pe pepohi pejeaporogitaymyana hugwi pejikote'varuhua'jave'yma.

¹⁰ Pendeaporogita ipyahu aġwamo. A'ereki

ymyaĩ Tupana'ga ombopyahu pendeaporoğita pejikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Nane'ymi Tupana'ga pendeaporoğita mbopyahua'jaa'javi koji'i ti ġa toko ji ja ji kwahaheteavo javo.

¹¹ Ga ndokoa'javi nhande ve ojoatyatyvive'ġa Tupana'ga nhandereaporoğita mbopyahurame. Nurã xa'ete'varuhuyme ti ojohupe orepypy ore pe hohe jave'yma. Judeusramo toro'ete'varuhuyme ti pe me judeus'ġarũiva'ea pe. Judeus'ġarũiva'ero tape'ete'varuhui ti ore ve judeusva'ea pe. A'ereki nhande ojo'ja judeusva'ea judeus'ġarũiva'ea pavẽi Tupana'ga nhandereaporoğita mbopyahurame. Xa'ete'varuhuyme ti ojohupe orepypy ore pe hohe jave'yma.

Po nhande tikytiuka nhanerakwanhapira nhande ko Tupana'gareheva'ero kiro javo, xa'ete'varuhuyme ti ojikytiukare'ỹve'ġa pe. Po nhande ndiajikytiukari, xa'ete'varuhuyme ti ojikytiukave'ġa pe. A'ereki nhande ojo'ja nhandejikytiukava'ea nhandejikytiukare'ỹva'ea pavẽi. A'ereki Tupana'ga nhandereaporoğita mbopyahu. Nhande ojo'ja pa: nhandegwyripeve'ġa nhandegwyripeve'ġarũive'ġa pavẽi, nhande'jave'ġa hajiheve'ġa pavẽi, ipiro'ye'ỹve'ġa ġa pavẽi – kiroki ġa oporavyky ojive jate ipiro'yve'ġa.

Ga nhaporemo ojoatyatyvive'ġa nhaporemo ndokoa'javi aġwamo nhande ve. A'ereki nhande ojo'ja pa Tupana'ga nhandereaporoğita mbopyahurame. Cristo'ga rehe jate nhande xanhimbovy'a. Ga jate nhande hohe pa nhanderuvihavuhhetero. Ga nhande pojyka pa.

12-13 Nurã pejikovo Jesus'gareheva'ero ti peko katu. A'ereki Tupana'ga oko hete pe ndehe pe arõheteavo. Ga pe mo'emo'ẽ toko ti ġa Jesus'gareheva'ero okokatuavo javo. Pejoporogwety po ti pe hamo hahyrame pe me nehẽ. Pepyry ti pejohupe. Tapenhimbohetei ti. Penhimoġatyrõ ti. Penhimomirana ti penhimonha'ngae'yma pejikokatuavo pejohupe. Ojipe'ga rekote'varuhurame nde ve terehenonha'javi garekote'varuhua ejive. Nahã ti tapehenonha'javi pejikote'varuhua pejohupe. A'ereki imomborirẽ Cristo'ga nohenonha'javi pendekote'varuhua. Na jitehe ti tapehenonha'javi pejikote'varuhua pejohupe.

14 Koji'i ji ei pe me: Penhoarõ hete ti no. Penhoarõheterame ti pe peko pa Tupana'ga ja. A'ea ga opota. 15 Tupana'ga pe mbojogwereko katu. A'ero ti pejikokatuavo pejohupe pejeaporogita katu nahanahã nhande rekoi javo. A'ea Tupana'ga opota. Ymyahũ ga pe mo'emo'emba Jesus'gareheva'ero ġa ti tojogwereko katu pa javo. Pe'ji ti Tupana'ga pe: "Ndepyry hete nde ore ve!" A'ea ti pe'ji ga pe.

16 Nane'ymi pejapyaka hete ti Cristo'ga remimbo'ea rehe nhaporemõ ikwahaheteavo garemimbo'ea toki hete pevyteri pe ikwahyheteavo pe mombyrymbyryva pe mbo'embo'eavo. Penhombo'embo'e ti hehe penhomomoranduva. Penhimby'yi ti pehendu katu ti Cristo'ga nhi'ĩga javo. Penhimby'yi ti Tupana'ga nhi'ĩga mombe'gwovo Jesus'ga mombe'gwovo no imombe'gwovo ġandekokatua ġanemimombyryva nhande ve. Nahanahã ti penhimby'ymby'yi Tupana'ga pe ga mboheteavo

ga rehe pejoryjoryvamo.

¹⁷ Cristo Jesus'gareheva'ero ġwaramo ti peko katu pejikovo ganhi'īga rupi peporavykyrame. Peko katu ti penhi'igame. Pendekoa rupi nhaporemo ti peko katu jipi ga mboheteavo penhinhi'īga Tupana'ga pe. “Ndepyry hete nde, Apī,” pe'ji ti ga pe. “Aġwamo pyry hete ore ve. A'ereki nde orerekote'varuhua momboruka Jesus'ga manoro ġwaramo ore ve. Ga ko orepojkaharete'ga ore pokoga a'ero.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe nhandervete'ga pe.

Ganembireko'ga; ganongapypeve'ga

¹⁸ Kunhano peko ti penhimbireko'ga nhi'īga rehe pejikoty'aro ġwaramo Cristo'ga pavēi.

¹⁹ Akwaimba'ero pearō hete ti penhimbireko'ga nderekokatuavo ġa a'nguavo penhimonha'ngae'yma ġa ndehe.

²⁰ Tay'riro pehendu katu ti pejuva'ga nhi'īga penhy'ga nhi'īga reheve. A'ereki nanongara rehe Cristo'ga onhimohē.

²¹ Ganduvamo tapemonhimonha'nganha'ngaukari ti peja'yra'ga pejihe ja'javo ġa pe ġa mbo'erame ġa monhimomboaka. Pe ġa monhimonha'ngaukarame po ti ġa okoveveuhu okoteheavo nehē ore ndorokwahavi hete javo.

²² Ojipe'ġapyriva'ero ipiro'ye'ŷva'ero pehendu katu ti ganhi'īga penhimboporavykyve'ga nhi'īga ġa nhi'ipo'rupava. Peko ti ojipe'ga ja rūi. Opojkahara'ga gwepiagame ġa oporavyky katu tianembohete ti ġa javo. Ga gwepiage'ymame ġa ndoporavykyi a'ero. Peko ti ġa ja rūi. Pejipojkahara'ga pejepiagame ti peko ganhi'īga rupi. Ga

pejepiage'ymame ti peko ġanhi'iġa rupi jitehe pejiporavykykatuavo. Cristo'ga rendukatuavo ġwaramo pejeaporoġita katu ti xaporavyky katu tuhē ti nhandepojoykahara'ġa pe jawo.

²³ Peporavykyrame ti pejirokwa jipi peporavykykatupota pejikokatuavo pejoryjoryvamo. Penhi'iġame ti pejirokwa jipi pejikokatuavo pejoryvamo. Pejikoa rupi nhaporemō ti pejirokwa jipi. Pe'ji ti pejiyvyteri pe: “Nhandeporavykykaturame nhandepojoykahara'ġa pe ġa pokoga, Cristo'ga pe tuhē nhande xaporavyky katu ga pokoga,” pe'ji ti. ²⁴ “Cristo'ga nhandepojoykaharete'ga, gaha ti nhande reroho yvagi pe pevo nhande mongovo Tupana'ga pyri avuirama nehē.” A'ea ti pe'ji pejiporavykykatuavo. Na tuhē ti ga okwepy katu pe me. A'ereki Cristo'ga pe tuhē pe peporavyky nhandepojoykaharete'ga pe.

²⁵ Tapeporavykyte'varuhui ti. A'ereki ojo'ja yvyakotyve'ġa ndekoi Tupana'ga pe. Kiroki ġa oko te'varuhu – ġa pe nhaporemō ti ga ei peko te'varuhu pe jawo nehē.

4

¹ Gapojoykaharamo pemondo katu ti pejipyrive'ġa pe pejikokatuavo ġa pe. A'ereki pe pereko pepojoykahara'ga no. Ga ko Tupana'ga. Ga oko yvagi pe pepojoykaharetero pendekoa repiapava. A'ea ikwahavame ti pereko katu pejipyrive'ġa.

Koji'i Paulova'ea omogita Colossospeva'ea

² Penhi'i ti Tupana'ga pe jipi. Pejirokwa ti penhinhi'iġa ga pe. Pe'ji ti ga pe no: “Ndepyry hete nde ore ve.”

³ Ji Cristo'ga mombe'urame ojipe'ġa ji mondo cadeia pype tomombe'ua'javyme ti ga Cristo'ga javo ikwehe'i. A'ea pype ji rekoi aġwamo. Penhi'iġame Tupana'ga pe ti pe'ji: “Ymyahū ahe ndokwahavi ve Cristo'ga nerembiepiukaripyre'yma'ga. Aerē nde ga kwahavuka pota yvyakotyve'ġa pe. Marā po ti Paulo'ġa ga mombe'ui? A'ereki tegwete ġa pe imombe'uhava kiro. Ekwahavuka ti ġa pe tomombe'u ġa ga ojipe'ġa pe.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe ore repyga. ⁴ Pe'ji ti Tupana'ga pe: “Epoko ti Paulo'ga ġa mbo'ekatumatuuka ga pe nenhi'iġa rehe. A'ero ti ġa ikwahahetei Cristo'ga mombe'ua.” A'ea ti pe'ji Tupana'ga pe. Ji ambo'e katu po ġa hamo.

⁵ Kiroki ġa ndojikogi Cristo'ga rehe – ġapyteri pe ti peko katu katu ikwahava te'ite'varuhyme ti ġa nhande ve javo. Pemombe'umbe'u ti Cristo'ga ġa pe jipi. ⁶ Penhi'iġatu ti ġa pe pejikokatuavo ġa pe hendupotaruka. A'ero ti pe ġa pokokwahavi ikwahavuka ġa pe nanani nehē.

Mbapavamo Paulova'ea okwatija Colossospeva'ea pe

⁷ Tíquico'ga ti ji mombe'upavi pe me nehē nahanahā Paulo'ga rekoi javo. Ga ko nhaneirū'ga ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Oroarō hete ore ga. Oko hete ga Tupana'ga nhi'iġa rupi. Orojiko ore Tíquico'ga rehe a'ero. Ji pavēi ga oporavyky

katu nhandepojy kaharete'ga pe Cristo'ga pe ga mombe'gwovo.

⁸ Kiro ti ji Tíquico'ga mondoukari pe pyri nehẽ tomombe'u ti ga pe me jirekoa javo. Nahã ti ga pepy'a noġatui pe mbohoryva'java nehẽ. Tokwaha ti ga pendekoa no. ⁹ Pendeheve'ga Onésimo'ga ti ji amondouka pe pyri nehẽ no Tíquico'ga rupi nehẽ. Onésimo'ga ko nhaneirũ'ga no ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Oroarõ hete ore ga. Oko hete ga Tupana'ga nhi'iġa rupi. Orojiko ore Onésimo'ga rehe a'ero. Tíquico'ga Onésimo'ga pavẽi ġa memei ti omombe'u pa pe me nahanahã Paulo'ga ndekoi javo.

¹⁰ Aristarco'ga omondouka onhi'iġa pe me. Ga ko cadeia pype kiro ji pavẽi. Marcos'ga omondouka onhi'iġa pe me no. Ga ko Barnabé'ga rendyrahẽa ra'yra'ga. Ga rurame pe pyri ti pejoryjory ga rehe imondovo ga pe, a'e jipe ko ji pe me. A'ea ji ea'javi kiro pe me. ¹¹ Josué'ga omondouka onhi'iġa pe me no. Ga pe nhande ei Justo. A'ereki ga pyry hete. Aristarco'ga Marcos'ga pavẽi Josué'ga pavẽi – ġa ko judeusramo oko ojikoga Cristo'ga rehe. Ga jate judeusramo oporavyky avo ji pavẽi toko ti Tupana'ga yvyakotyve'ġa nduvihavuhetero javo. Gahã onoġatu jipy'a ji pokoga.

¹² Pendeheve'ga Epafra's'ga omondouka onhi'iġa pe me no. Oporavyky ga Cristo'ga pe ga mombe'gwovo ojipe'ġa pe. Nane'ymi ga nhi'inhi'ihetei Tupana'ga pe pe ndepyga. Tupana'ga pe ga ei jipi: “Epoko ti Colossospeve'ġa,” ei ga Tupana'ga pe. “Nurã ti ġa jikohetei Cristo'ga rehe opohire'yma ga hugwi

okokatuheteavo nehẽ. A'ero ti ẽa ikwahapavi tuhẽ neremimbotarimova'ea nde nhi'ĩpo'rupava," ei ga Tupana'ga pe jipi. ¹³ A'iti a. Ojirokwa hete ga javo Tupana'ga pe pe ndepyga jipi ojipeva'epeve'ẽa ndepyga cidadespeve'ẽa ndepyga no Laodicéiapeve'ẽa Hierápolispeve'ẽa. Garemimbotarimova'ea pe me ji akwaha.

¹⁴ Lucas'ga omondouka onhi'ĩga pe me. Ga ko ore pohano okovo oreremiarõhetehara'ga. Demas'ga omondouka onhi'ĩga pe me no.

¹⁵ Pemombe'u ti nhaneirũ'ẽa pe – kiroki ẽa oko cidade de Laodicéia pe. Ga ko nhaneirũ'ẽa ojikoga ẽwaramo Cristo'ga rehe. Ga pe ti pe'ji Paulo'ga omondouka onhi'ĩga pe me javo.

Pemombe'u ti Ninfa'ga pe no Paulo'ga omondouka onhi'ĩga nde ve javo. Ga pe no – kiroki ẽa ojatyka Ninfa'ga rongga pe tihendu Tupana'ga nhi'ĩga javo – ẽa pe ti pemombe'u no.

¹⁶ Pemonhi'ĩ ti pejohupe nhirembikwati-jarukara tihendu ti Paulo'ga nhi'ĩga nhandejive javo. Imonhi'ĩgirẽ nhirembikwati-jarukara ti pemondo cidadepeve'ẽa pe Laodicéiapeve'ẽa pe. Tohendu ti ẽa nhinhi'ĩga pe me no. Akwati-jaruka ji ojipea nhinhi'ĩga mondovouka Laodicéiapeve'ẽa pe oji'i. Imonhi'ĩgirẽ ojohupe tomondo ti ẽa pe me tomonhi'ĩ ti ẽa ojohupe javo. Pemonhi'ĩ ti a'ero pejohupe ikwahava nhinhi'ĩga ẽa pe.

¹⁷ Pe'ji ti Arquipo'ga pe: “Cristo'ga nhandepo-jykaharete'ga ko e'i nde ve raikwehe: ‘Nahanahã ti ji nhi'ĩpo'ru pa,’ e ko ga nde ve raikwehe. Enhi'ĩpo'ru pa ti ga a'ero.” A'ea ti pe'ji Arquipo'ga pe.

¹⁸ Ji tuhě kiro ikwatijari jipovo inoĝa nhinhi'igã imondovouka pe me. Tapemoka'nhymi ti jirekoa cadeia pype.

Kiro ji ei: Tomombyry ti Tupana'ga pe me, a'e ji.

Tupana'ga nhi'iga
New Testament in Tenharim (BR:pah:Tenharim)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tenharim

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tenharim [pah], Brazil

Copyright Information

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tenharim

© 1996, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3eb8a851-f633-5209-8712-862a9511e134